

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2013-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ž., a. s., B., a Ž., a. s., B., zastúpených Advokátskou kanceláriou R., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. A. K., vo veci namietaného porušenia ich základného na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 20 Cb 49/2010 z 11. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ž., a. s., a sťažnosť Ž., a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2013 doručená spoločná sťažnosť Ž., a. s., B., a Ž., a. s., B. (ďalej spolu len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 Cb 49/2010 z 11. marca 2013 (ďalej len „napadnutý postup“ a „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd v konaní o náhradu škody v sume 82 775 592,50 € s príslušenstvom, v ktorom sťažovatelia vystupujú ako žalovaní, rozhodol o ich návrhu na zloženie preddavku na trovy konania navrhovateľom podľa § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) tak, že ich návrh napadnutým uznesením zamietol.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že nesúhlasiac s postupom a právnym záverom okresného súdu uvedeným v napadnutom uznesení podali proti nemu odvolanie aj napriek uvedenému poučeniu v napadnutom uznesení, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté. Sťažovatelia sa v sťažnosti domnievajú, že z dôvodov, ktoré v sťažnosti uvádzajú, došlo napadnutým postupom okresného súdu a jeho napadnutým uznesením k porušeniu ich označených práv, a navrhujú, aby ústavný súd meritórne takto rozhodol:

„1. Základné právo Ž., a.s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava III č.k. 20 Cb 49/2010-2502 z 11.3.2013 porušené bolo.

2. Základné právo Ž., a.s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava III č.k. 20 Cb 49/2010-2502 z 11.3.2013 porušené bolo.

3. Uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 20 Cb 49/2010-2502 z 11.3.2013 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť sťažovateľovi Ž., a.s. trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária R., s.r.o., v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť sťažovateľovi Ž., a.s, trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária R., s.r.o., v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom overil informáciu o podanom odvolaní a zistil, že sťažovatelia podali proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo rozhodnuté.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Zistená skutočnosť podania odvolania proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľmi vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv, ak je zrejmé, že sťažovatelia podali odvolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je odvolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namietajú, bude vo vzťahu k okresnému súdu rozhodovať krajský súd ako súd odvolací.

Súbežné podanie odvolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia krajského súdu o odvolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

Ústavný súd preto zaujal názor, že v prípade podania opravného prostriedku a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o opravnom prostriedku.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľov prípadné posúdenie ich odvolania vzhľadom na ustanovenie § 202 ods. 3 písm. q) OSP krajským súdom ako odvolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia krajského súdu o odvolaní

bude sťažovateľom lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu okresného súdu.

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia krajským súdom o odvolaní budú mať sťažovatelia k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O ďalších návrhoch sťažovateľov formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2013